

Rapport over undersøgelse af lægehenviste klienters ventetid på at komme til behandling ved en psykolog med ydernummer

– November 2017

Indhold

Indledning	3
Henvisningskategori 10 og 11	4
Gennemsnitlig antal konsultationer pr. uge for henvisningskategori 10 og 11	4
Ventetid på behandling for henvisningskategori 10 og 11.....	4
Omsætningsgrænse for behandling af kategori 10 og 11	5
Udvikling i ventetider på behandling for henvisningskategori 10 og 11	6
Henvisningskategori 1-9	7
Gennemsnitlig antal konsultationer pr. uge for henvisningskategorierne 1-9	7
Ventetid på behandling for henvisningskategorierne 1-9.....	7
Udvikling i ventetid på behandling for henvisningskategorierne 1-9	8
Ventelister for klienter henvist på kategori 10 og 11	9
Omsætningsgrænsen	11
Billedet i de fem største byer	12
Ventetid, ventelister og konsultationer	12
Omsætningsgrænse.....	14
Hvorfor er ventetiden højere i maj end i november? Kvalitative kommentarer	15

Indledning

Ventetidsundersøgelse

I november 2017 udsendte Dansk Psykolog Forening en undersøgelse af ventetider til alle ydernummerpsykologer med en aktiv mailadresse. Psykologerne blev blandt andet spurgt om deres ugentlige ventetid for klienter med let til moderat angst og depression (kategori 10 og 11) og for klienter henvist på en af de øvrige henvisningsårsager (kategori 1-9).

Svarprocent

Undersøgelsen er sendt til de 801 psykologer med ydernummer, der er medlemmer af Dansk Psykolog Forening. Undersøgelsen er foregået via et elektronisk udsendt spørgeskema. I alt har 423 psykologer gennemført en besvarelse af undersøgelsen. Den samlede svarprocent på denne undersøgelse er derfor 53 procent.

Udviklingen i ventetid

Dansk Psykolog Forening har løbende spurgt psykologer om deres ventetider. Det er derfor muligt at følge udviklingen i ventetid på angst- og depressionsbehandling siden november måned 2012.

Disposition

Rapporten vil først gennemgå tendenserne for ventetid for henvisningskategori 10 og 11. Herefter gennemgås tendenserne for ventetid for henvisningskategori 1-9. Ved begge afsnit gennemgås både tendensen på landsplan og på regionalt plan. Ydermere sammenlignes der på tværs af år: Fra ventetidsundersøgelsen i november 2012 til den seneste undersøgelse i november 2017¹. Slutteligt gennemgås billedet i de fem største kommuner, hvor der sammenlignes mellem 2015, 2016 og 2017.

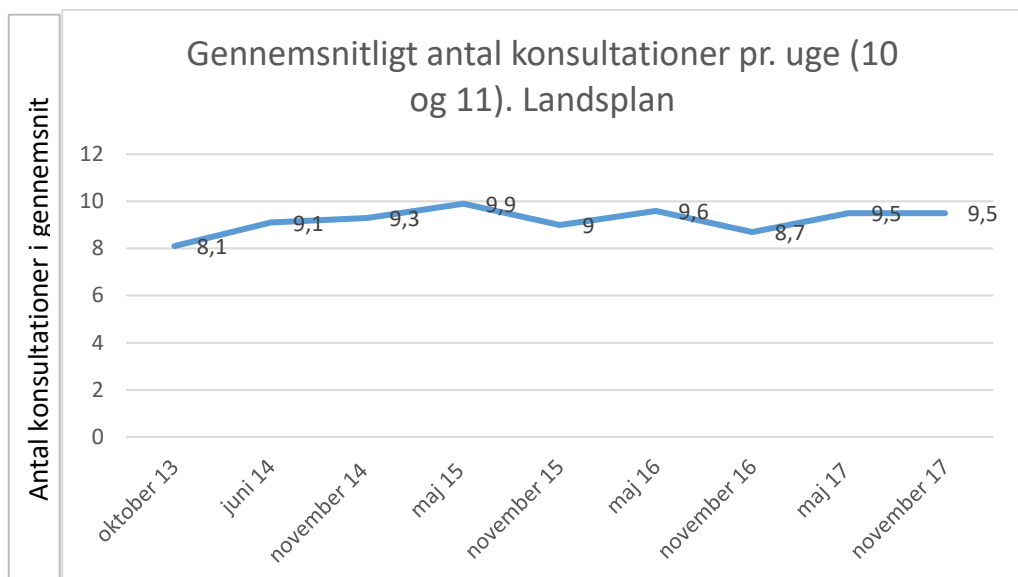
¹ Gælder ikke for figur 1 og 3, hvor der kun gås tilbage til oktober 2013.

Henvisningskategori 10 og 11

Gennemsnitlig antal konsultationer pr. uge for henvisningskategori 10 og 11

Figur 1 viser det gennemsnitlige antal af konsultationer for henvisningskategori 10 og 11 pr. uge fra ventetidsundersøgelsen i oktober 2013 til og med november 2017 på landsplan.

Figur 1:²

Af figur 1 ses det, at det gennemsnitlige antal konsultationer pr. uge for henvisningskategori 10 og 11 siden oktober 2013 har ligget nogenlunde stabilt. Lavest var det i oktober 2013, hvor gennemsnittet lå på 8,1 og højest var det i maj 2015, hvor det gennemsnitlige antal af konsultationer lå på 9,9. I november 2017 lå det gennemsnitlige antal konsultationer pr. uge på 9,5 for henvisningskategori 10 og 11.

Ventetid på behandling for henvisningskategori 10 og 11

Tabel 1 viser ventetiden i uger på henvisningskategori 10 og 11 ved samtlige ventetidsundersøgelser fra november 2012 til november 2017.

Tabel 1: Gennemsnitlig ventetid i uger for henvisningskategori 10 og 11

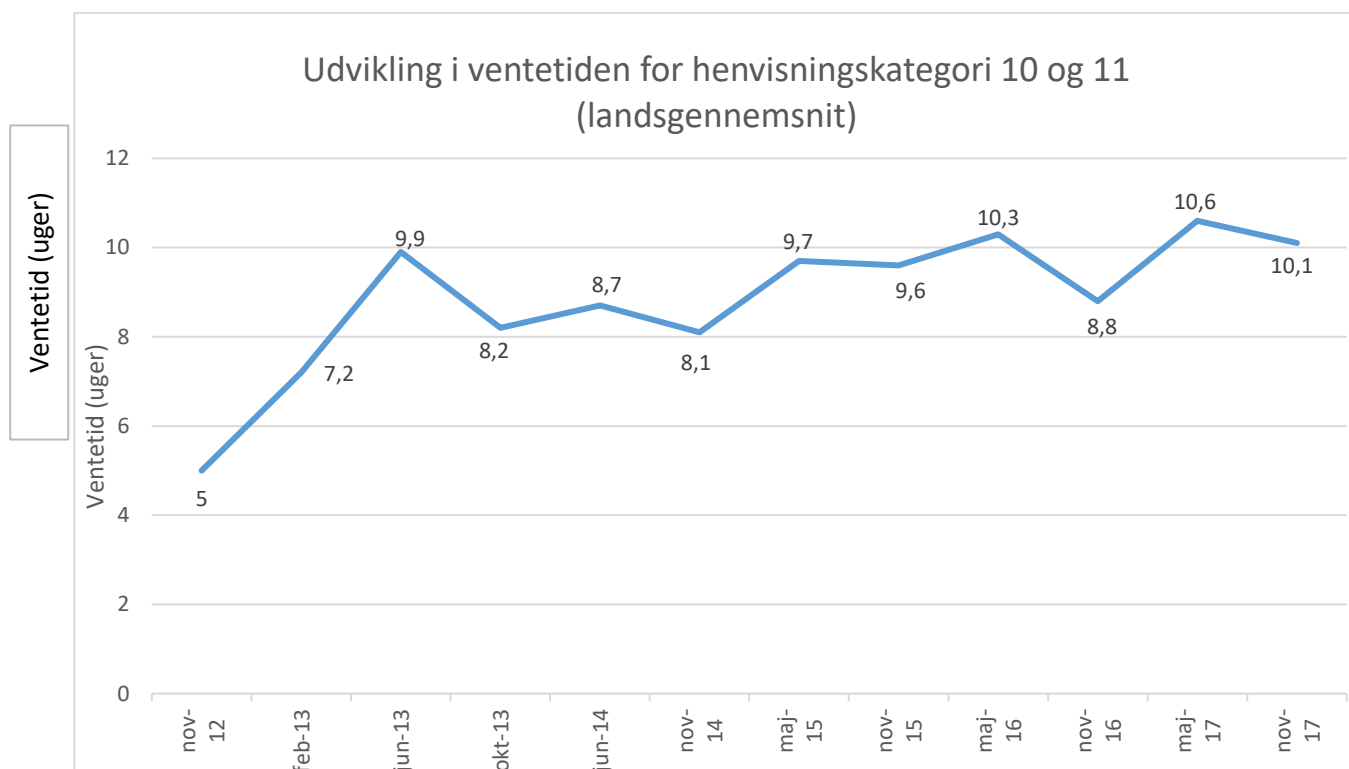
	Nov-12	Feb-13	Jun-13	Okt-13	Jun-14	Nov-14	Maj-15	Nov-15	Maj-16	Nov-16	Maj-17	Nov-17
Landsplan	5	7,2	9,9	8,2	8,7	8,1	9,7	9,6	10,3	8,8	10,6	10,1
Region Nordjylland	4,7	6,5	9,6	8,2	8,1	9,8	11	10,4	12,6	10,1	11,8	11,1
Region Midtjylland	6,5	7,9	11	8,8	11,7	9,3	11,7	11,2	11,9	10,7	12,1	12,2
Region Syddanmark	4	7,5	9	5,8	7,3	6,1	8,5	8,6	8,9	6,4	8,6	8,4
Region Hovedstaden	5,3	7,4	10,3	9,1	8,7	8,9	9,6	9,3	10,8	9,6	11,6	10,2
Region Sjælland	3,6	6	8,8	7,4	7	6,9	7,5	7,9	7,4	6,7	8,3	8,6

² Bemærk, at figuren kun går tilbage til oktober 2013.

Jævnfør ovenstående tabel 1 var ventetiden for klienter henvist for kategori 10 og 11 med henholdsvis let til moderat angst og depression i gennemsnit 10,1 uger på landsplan.

Gennemsnittet var på regionsplan højest i Region Midtjylland, hvor ventetiden var 12,2 uger for klienter henvist for kategori 10 og 11. Ventetiden var lavest i Region Syddanmark, hvor ventetiden i gennemsnit var 8,4 uger, og i Region Sjælland, hvor ventetiden i gennemsnit var 8,6 uger for klienter henvist for kategori 10 og 11. Region Syddanmark og Region Sjælland lå derfor begge under landsgennemsnittet for ventetiden på kategori 10 og 11 ved undersøgelsen i november 2017. Nedenfor er udviklingen i ventetiden for kategori 10 og 11 på landsplan illustreret i figur 2.

Figur 2:

Figur 2 viser, at landsgennemsnittet for ventetid for klienter henvist på kategori 10 og 11 igen er faldet fra den højeste ventetid hidtil målt på 10,6 uger i maj 2017 til 10,1 uger i gennemsnit ved den seneste måling i november 2017.

Det seneste landsgennemsnit på 10,1 ugers ventetid for klienter henvist på kategori 10 og 11 målt i november 2017 er 1,3 uger i gennemsnit højere end samme tidspunkt i 2016, hvor landsgennemsnittet lå på 8,8. På trods af at den seneste måling i november 2017 indikerer et fald i ventetider på kategori 10 og 11, ligger det således stadig højt.

Omsætningsgrænse for behandling af kategori 10 og 11

Før ventetidsundersøgelsen i maj 2017 og maj 2016, hvor de hidtil længste ventetider på henholdsvis 10,6 og 10,3 for klienter henvist for kategori 10 og 11 blev målt, var den længste ventetid for at komme til psykolog med en henvisning for kategori 10 og 11 i sommeren 2013. Det var kort efter, at

omsætningsgrænsen for behandling af angst og depression blev indført i maj 2013. Omsætningsgrænsen er et loft over, hvor meget den enkelte psykolog må omsætte for i angst- og depressionsbehandling. Den blev indført af Regionernes Lønnings- og Takstnævn og Dansk Psykolog Forening et år efter udvidelsen af aldersbegrænsningen på angst- og depressionsbehandling.

Baggrunden for at indføre omsætningsgrænsen var, at man kunne se, at den økonomiske ramme for angst- og depressionsbehandling ikke kunne overholdes. Man ønskede derfor at bremse psykologernes behandling, således at behandlingsniveauet bliver tilpasset den økonomiske ramme, som satspuljepartierne har afsat til angst- og depressionsbehandling. Det er således tilpasningen af behandlingsniveauet til den, af satspuljepartierne afsatte økonomiske ramme, der giver de øgede ventetider.

Udvikling i ventetider på behandling for henvisningskategori 10 og 11

Tabel 2 viser den procentvise udvikling i ventetid for henvisningskategori 10 og 11 fra samtlige ventetidsundersøgelser frem til den seneste i november 2017.

Tabel 2: Udvikling i ventetid i uger for henvisningskategorierne 10 og 11

	Nov-12 – nov- 17	Feb- 13 – nov- 17	Jun- 13 – nov- 17	Okt- 13 - nov- 17	Jun- 14 - nov- 17	Nov- 14 - nov- 17	Maj- 15 – nov- 17	Nov- 15 – nov- 17	Maj-16 – nov- 17	Nov-16 – nov- 17	Maj-17 – nov- 17
Landsplan	102,0%	40,3%	2,0%	23,2%	16,1%	24,7%	4,1%	5,2%	-1,9%	14,8%	-4,7%
Region Nordjylland	136,2%	70,8%	15,6%	35,4%	37,0%	13,3%	0,9%	6,7%	-11,9%	9,9%	-5,9%
Region Midtjylland	87,7%	54,4%	10,9%	38,6%	4,3%	31,2%	4,3%	8,9%	2,5%	14,0%	0,8%
Region Syddanmark	110,0%	12,0%	-6,7%	44,8%	15,1%	37,7%	-1,2%	-2,3%	-5,6%	31,3%	-2,3%
Region Hovedstaden	92,5%	37,8%	-1,0%	12,1%	17,2%	14,6%	6,3%	9,7%	-5,6%	6,3%	-12,1%
Region Sjælland	138,9%	43,3%	-2,3%	16,2%	22,9%	24,6%	14,7%	8,9%	16,2%	28,4%	3,6%

Tabel 2 viser, at ventetiden for klienter henvist for kategori 10 og 11 på landsplan er steget med 102 procent fra ventetidsundersøgelsen i november 2012 til den seneste ventetidsundersøgelse i november 2017.

De seneste tal fra november 2017 viser derudover, at ventetiden for klienter henvist for kategori 10 og 11 er faldet 4,7 procent fra et landsgennemsnit på 10,6 uger ved ventetidsundersøgelsen i maj 2017 til et landsgennemsnit på 10,1 uger ved den seneste undersøgelse i november 2017.

Udover udviklingen i ventetid på landsplan viser undersøgelsen også, at der er forskelle i, hvordan udviklingen af ventetid har været i de enkelte regioner. Generelt viser tendensen, at alle regioner siden november 2012 har oplevet stigninger i ventetiden. Den største stigning findes i Region Sjælland, hvor ventetiden på behandling for kategori 10 og 11 er steget med 138,9 procent fra ventetidsundersøgelsen i november 2012 til den seneste i november 2017.

Udviklingen i ventetid for kategori 10 og 11 fra maj 2017 til november 2017 har været mest positiv i Region Hovedstaden, hvor ventetiderne er faldet med 12,1 procent fra 11,6 uger i maj 2017 til 10,2 uger i november 2017. Region Midtjylland og Region Sjælland er de eneste regioner, hvor der er sket en stigning i

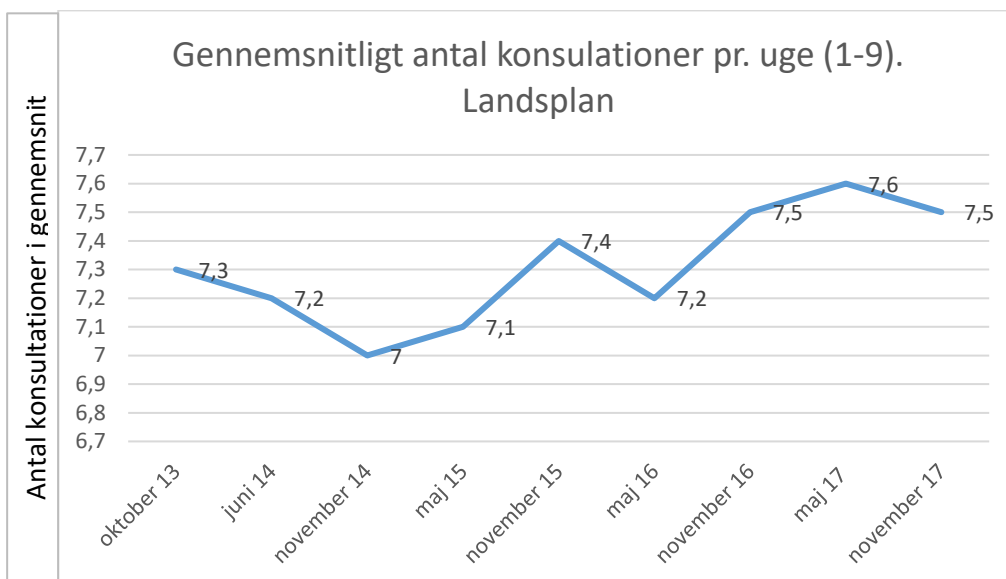
ventetid fra maj 2017 til november 2017. I Region Midtjylland er der sket en lille stigning på 0,8 procent fra 12,1 til 12,2 uger, mens der i Region Sjælland er sket en stigning på 3,6 procent fra 8,3 til 8,6 ugers ventetid.

Henvisningskategori 1-9

Gennemsnitlig antal konsultationer pr. uge for henvisningskategorierne 1-9

Figur 3 viser det gennemsnitlige antal af konsultationer for henvisningskategori 1-9 pr. uge fra ventetidsundersøgelsen i oktober 2013 til og med november 2017 på landsplan.

Figur 3:³

Af figur 3 ses det, at det gennemsnitlige antal konsultationer for henvisningsårsag 1-9 pr. uge har ligget stabilt siden ventetidsundersøgelsen i oktober 2013. Det laveste antal konsultationer blev målt i ventetidsundersøgelsen fra november 2014, hvor det gennemsnitlige antal konsultationer pr. uge for henvisningsårsag 1-9 lå på 7, mens det var højest i maj 2017, hvor det gennemsnitlige antal konsultationer pr. uge for henvisningsårsag 1-9 lå på 7,6. Ved den seneste ventetidsundersøgelse i november 2017 ligger det gennemsnitlige antal konsultationer på 7,5 pr. uge for henvisningsårsag 1-9.

Ventetid på behandling for henvisningskategorierne 1-9

Udover ventetiden på behandling af kategori 10 og 11 har vi også undersøgt ventetiden på behandling af henvisningskategorierne 1-9. Kategorierne 1-9 omhandler behandling af borgere, som har en lægehenvielse til psykologbehandling på baggrund af en psykisk reaktion på en specifik kritisk hændelse.

Tabel 3: Gennemsnitlig ventetid i uger for henvisningskategori 1-9

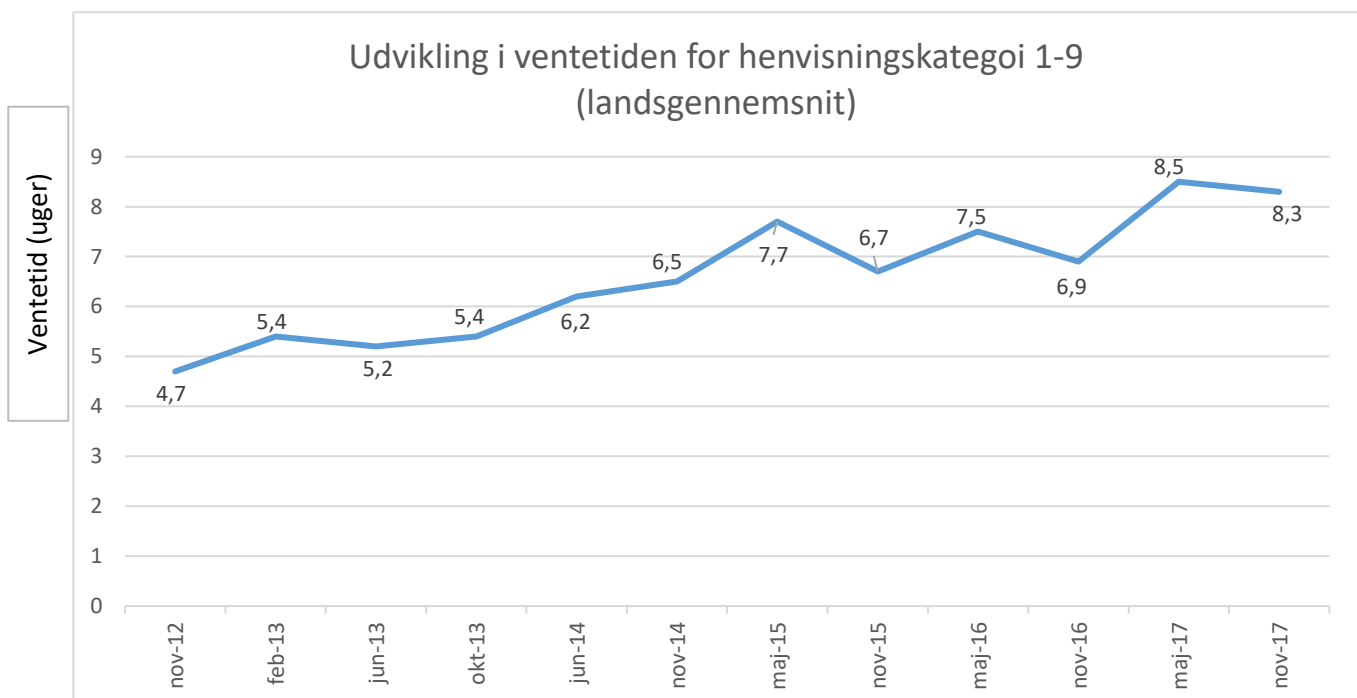
	Nov-12	Feb-13	Jun-13	Okt-13	Jun-14	Nov-14	Maj-15	Nov-15	Maj-16	Nov-16	Maj-17	Nov-17
Landsplan	4,7	5,4	5,2	5,4	6,2	6,5	7,7	6,7	7,5	6,9	8,5	8,3
Region Nordjylland	4,3	5,3	5,5	6,1	7,1	8,9	9,7	8	10,5	8,3	10,5	9,7
Region Midtjylland	6,1	6,3	6,2	6	8,3	7,6	9,4	8,6	9,8	8,5	10,3	10,5

³ Bemærk, at figuren kun går tilbage til oktober 2013.

Region Syddanmark	3,6	4,8	4,5	4,7	5,1	4,8	6,7	5,1	5,7	4,9	6,7	6,2
Region Hovedstaden	5,1	6	5,1	5,6	5,4	6,4	7	5,9	6,8	7,1	8,8	8,4
Region Sjælland	3,4	4	4,3	4,7	5,8	4,8	6,6	6,1	6,2	5,6	6,4	7

Ifølge tabel 3 var ventetiden for klienter henvist for kategori 1-9 gennemsnitligt 8,3 uger på landsplan. Ventetiden varierer på tværs af regionerne. Den laveste ventetid for kategori 1-9 findes i Region Syddanmark på 6,2 uger, mens den højeste ventetid findes i Region Midtjylland og er på 10,5 uger. Nedenfor er udviklingen i ventetiden for kategori 1-9 på landsplan illustreret i figur 4.

Figur 4:

Det fremgår af figur 4, at landsgennemsnittet for kategori 1-9 er steget fra 4,7 uger målt ved ventetidsundersøgelsen i november 2012 til 8,3 uger ved den seneste undersøgelse i november 2017. Inden for 2017 er landsgennemsnittet for kategori 1-9 faldet fra 8,5 uger i maj 2017 til 8,3 uger i november 2017. Bemærk at ventetiden på landsplan for kategori 1-9 i november 2017 er den hidtil højest målte i en ventetidsundersøgelse målt i slutningen af året.

Udvikling i ventetid på behandling for henvisningskategorierne 1-9

Tabel 4 viser den procentvise udvikling i ventetiden på henvisningskategori 1-9 fra hver undersøgelse frem til den seneste i november 2017.

Tabel 4: Udvikling i ventetid i uger for henvisningskategorierne 1-9

	Nov-12 – nov-17	Feb-13 –	Jun-13 –	Okt-13 -	Jun-14 -	Nov-14 -	Maj-15 –	Nov-15 –	Maj-16 – nov-17	Nov-16 – nov-17	Maj-17 – nov-17

		nov-17	nov-17	nov-17	nov-17	nov-17	nov-17	nov-17	nov-17		
Landsplan	76,6%	53,7%	59,6%	53,7%	33,9%	27,7%	7,8%	23,9%	10,7%	20,3%	-1,2%
Region Nordjylland	125,6%	83,0%	76,4%	59,0%	36,6%	9,0%	0,0%	21,3%	-7,6%	16,9%	-7,6%
Region Midtjylland	72,1%	66,7%	69,4%	75,0%	26,5%	38,2%	11,7%	22,1%	7,1%	23,5%	4,0%
Region Syddanmark	72,2%	29,2%	37,8%	31,9%	21,6%	29,2%	-7,5%	21,6%	8,8%	26,5%	-7,5%
Region Hovedstaden	64,7%	40,0%	64,7%	50,0%	55,6%	31,3%	20,0%	42,4%	23,5%	18,3%	-5,6%
Region Sjælland	105,9%	75,0%	62,8%	48,9%	20,7%	45,8%	6,1%	14,8%	12,9%	25,0%	11,1%

Det fremgår af tabel 4, at ventetiden for klienter henvist for kategorierne 1-9 på landsplan er steget med 76,6 procent i perioden fra november 2012 til november 2017. Sammenlignes udviklingen med stigningen i ventetiden for klienter henvist for kategori 10 og 11 i samme periode, fremgår det, at stigningen i ventetiden er størst på angst- og depressionsbehandling end på de øvrige henvisningskategorier 1-9. Mens den gennemsnitlige ventetid for klienter henvist for kategori 10 og 11 i november 2017 var 10,1 uger på landsplan, var ventetiden på de øvrige kategorier 1-9 gennemsnitligt 8,3 uger på landsplan.

Fra maj 2017 til november 2017 er der i alle regioner, på nær Region Sjælland og Region Midtjylland, sket et fald på ventetiden for henvisningskategorier 1-9, hvilket på landsplan giver et fald på 1,2 procent.

Ventelister for klienter henvist på kategori 10 og 11

Ved samtlige 10 ventetidsundersøgelser er psykologerne blevet spurgt om, hvor mange klienter henvist for kategori 10 og 11, de skønsmæssigt har i deres kalender, der venter på første konsultation. Der er tale om klienter, der endnu ikke er startet i den angst- eller depressionsbehandling, som deres læge vurderer, at de har behov for, og som dermed er på venteliste til første konsultation.

Generelt er tilbagemeldingen fra mange psykologer med ydernummer, som henvender sig til sekretariatet i Dansk Psykolog Forening, at der er mange klienter, der fravælger psykologer med lange ventetider. Klienterne forsøger i stedet at finde psykologer med kortere ventetid, eller i værste fald opgiver klienten at få behandling på grund af for lange ventetider.

Nedenstående tabel 5 viser samtlige ventetidsundersøgelser opgørelser over antallet af klienter henvist for kategori 10 og 11, som venter på at komme i behandling.

Tabel 5: Gennemsnitligt antal klienter med henvisningskategori 10 og 11, som er på venteliste hos psykologer med ydernummer:⁴

	Jun-13	Okt-13	Jun-14	Nov-14	Maj-15	Nov-15	Maj-16	Nov-16	Maj-17	Nov-17	Udvikling: jun-13 – nov-17
Landsplan	4,9	4,4	4,8	5,2	5,1	6,2	5,9	5,3	5,8	6,2	26,5%
Region Nordjylland	5,8	4,5	5,3	6	7,5	6,9	6,1	6,2	9,2	6,1	5,2%

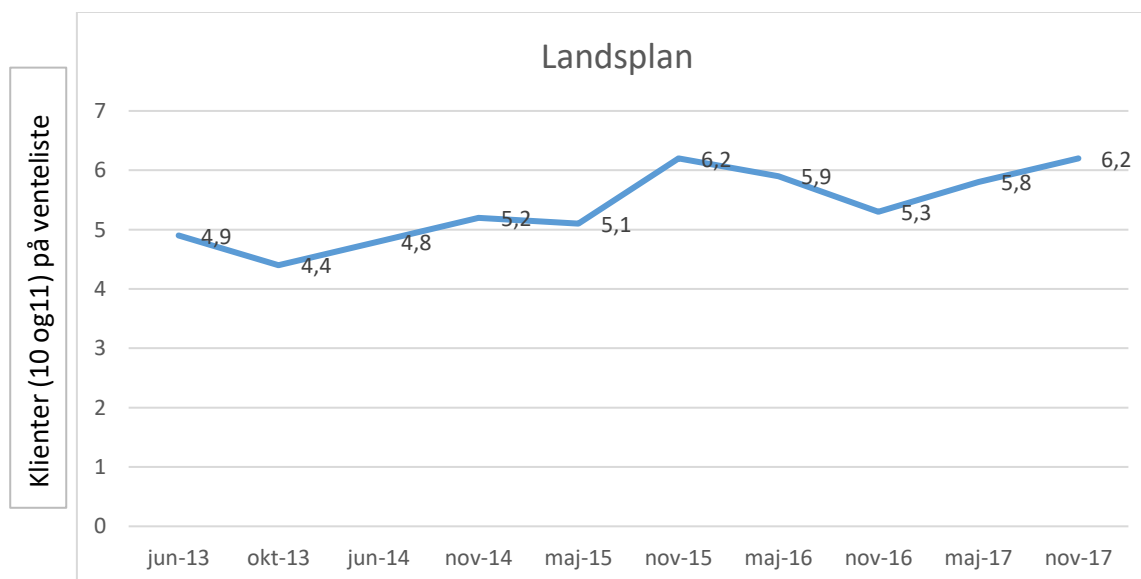
⁴ Bemærk, at opgørelsen over det gennemsnitlige antal klienter på henvisningsårsag 10 og 11, som er på venteliste til første konsultation hos psykologer med ydernummer, først blev påbegyndt i juni 2013.

Region Midtjylland	5,4	4,6	5,4	5,8	5,8	6	5,6	5,2	6,5	5,8	7,4%
Region Syddanmark	5,5	4,8	4,5	4,5	5,2	5,6	5,3	4,3	5	5,8	5,5%
Region Hovedstaden	4,2	4	4,2	5,3	4,3	5,9	6,6	6	5,7	5,5	31%
Region Sjælland	4,3	4,1	5,1	4,8	3,8	8,1	5,6	5,2	4,5	8,9	107%

Tabel 7 viser, at antallet af klienter henvist for kategori 10 og 11, og som endnu ikke har modtaget deres første konsultation, er steget med 26,5 procent fra gennemsnitligt 4,9 klienter på venteliste hos hver psykolog i juni 2013 til gennemsnitligt 6,2 klienter ved den seneste ventetidsundersøgelse i november 2017. Antallet er dermed steget til det højest målte på gennemsnitligt 6,2 klienter på venteliste.

I alle regioner er der sket en stigning i antallet af klienter (10 og 11) på venteliste til første konsultation i perioden juni 2013 til november 2017. Den største stigning har været i Region Sjælland. Her er antallet af klienter (10 og 11) på venteliste til første konsultation steget med 107 procent fra gennemsnitligt 4,3 klienter på venteliste i juni 2013 til 8,9 klienter på venteliste i november 2017. Anderledes ser det ud i Region Nordjylland og Region Syddanmark, hvor antallet af klienter på venteliste kun er steget med henholdsvis 5,2 procent og 5,5 procent.

Figur 5: Antal klienter henvist for kategori 10 og 11, som er på venteliste til deres første konsultation. Lands gennemsnit.

Det fremgår af figur 5, at psykologerne i juni 2013 på landsplan havde gennemsnitligt 4,9 klienter henvist for kategori 10 og 11 på venteliste til første konsultation. Siden da har det gennemsnitlige antal klienter på venteliste til første konsultation varieret en smule fra år til år. Fra ventetidsundersøgelsen i oktober 2013 steg antallet af klienter henvist på kategori 10 og 11 over en 2-årig periode fra 4,4 klienter i gennemsnit på landsplan til 6,2 klienter i november 2015. Fra november 2015 til november 2016 skete der et fald fra det hidtil højest målte antal klienter (10 og 11) på venteliste svarende til 6,2 klienter i november 2015 til 5,3 klienter i ventetidsundersøgelsen fra november 2016. Fra november 2016 til november 2017 er antallet af

klienter (10 og 11) på venteliste dog steget til 6,2 igen. Fra november 2016 til maj 2017 steg antallet fra 5,3 klienter til 5,8; og fra maj 2017 til november 2017 steg antallet af klienter til gennemsnitligt 6,2.

Omsætningsgrænsen

Psykologerne er også blevet spurgt til, om de havde nået omsætningsgrænsen, som i 2017 er på 260.000 kr. på afregninger for behandling af angst- og depressionsklienter (kategori 10 og 11). Fordelingen fremgår af nedenstående tabel 6a.

Tabel 6a: Psykologer, der har nået omsætningsgrænsen (antal og procent). Opdelt på regioner og på landsplan.

	nov-14		maj-15		nov-15		maj-16		nov-16		maj-17		nov-17	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Landsplan	34	10,5%	11	3,0%	37	10,2%	14	3,7%	38	10,1%	14	3,7%	53	13%
Region Nordjylland	2	9,5%	1	3,0%	5	14,3%	0	0,0%	4	13,8%	1	3,3%	4	9,8%
Region Midtjylland	7	8,6%	1	1,1%	5	4,9%	3	3,0%	9	9,7%	3	3,4%	8	8%
Region Syddanmark	9	11,8%	3	3,5%	14	18,4%	5	6,0%	7	9,2%	5	6%	16	19,3%
Region Hovedstaden	14	15,4%	5	4,5%	10	9,5%	3	3,0%	15	12,6%	2	1,9%	17	14,2%
Region Sjælland	2	3,7%	1	2,0%	3	6,8%	3	6,0%	3	5,1%	3	5,8%	8	12,7%

Det fremgår af tabel 6a, at 13 procent af de 423 psykologer, der deltog i ventetidsundersøgelsen i november 2017, svarende til i alt 53 psykologer havde nået omsætningsgrænsen. Andelen af psykologer, som har nået omsætningsgrænsen steg dermed fra 3,7 procent i maj 2017 til 13 procent i november samme år. Sammenlignes andele af psykologer, som havde nået omsætningsgrænsen ved den seneste undersøgelse i november 2017 med de seneste tre års ventetidsundersøgelser i november, er andelen af psykologer, som har nået omsætningsgrænsen i november steget med cirka 3 procentpoint, da andelen, som har nået omsætningsgrænsen de seneste tre år har ligget på omtrent samme niveau (10,5; 10,2 og 10,5 procent).

Hvis psykologerne når omsætningsgrænsen, må de ikke behandle flere klienter med angst og depression. De skal i stedet henvise klienterne til andre psykologer med ydernummer. På baggrund af den relativt høje andel af psykologer, som angiver at have nået omsætningsgrænsen ved ventetidsundersøgelserne i november 2014, 2015, 2016 og 2017 (hhv. 10,5, 10,2, 10,1 og 13 procent), kan vi derfor udlede, at det har været svært at finde en psykolog, som kunne tage flere klienter i slutningen af de seneste tre år.

Andelen af psykologer, som havde nået omsætningsgrænsen ved undersøgelsen i november 2017 varierede mellem de enkelte regioner. Den største andel af psykologer, som havde nået omsætningsgrænsen, var i Region Syddanmark, hvor 19,8 procent havde nået omsætningsgrænsen, mens Region Midtjylland havde den mindste andel af psykologer, som havde nået omsætningsgrænsen på 8 procent.

Nedenstående tabel viser den procentvise udvikling i antallet af psykologer, der har nået omsætningsgrænsen i løbet af 2017 fra ventetidsundersøgelsen i maj 2017 til ventetidsundersøgelsen i november 2017.

Tabel 6.b: Udvikling i antallet af psykologer, der har nået omsætningsgrænsen⁵

	Maj-17	Nov-17	Udvikling: maj-17 – nov-17
Landsplan	14	53	278,6%
Region Nordjylland	1	4	300%
Region Midtjylland	3	8	166,7%
Region Syddanmark	5	16	220%
Region Hovedstaden	2	17	750%
Region Sjælland	3	8	166,7%

Billedet i de fem største kommuner

I dette afsnit gennemgår vi hhv. ventetider, antal klienter på ventelister og antal konsultationer pr. uge for de to henvisningsgrupper (hhv. 10 og 11 samt 1-9) på tværs af landets fem største kommuner. Dertil gennemgår vi også antallet af psykologer, som har nået omsætningsgrænsen på tværs af landets fem største kommuner.

Ventetid, ventelister og konsultationer

Nedenstående tabel 7a-c viser det gennemsnitlige antal konsultationer pr. uge, den gennemsnitlige ventetid i uger på hhv. 10-11 og 1-9 samt det gennemsnitlige antal klienter på venteliste for henvisningsårsag 10 og 11 i november 2015, 2016 og 2017 fordelt på landets 5 største kommuner.

Tabel 7a. Fordelingen i de fem største kommuner (gennemsnitligt antal konsultationer pr. uge, gennemsnitlig ventetid i uger på hhv. 10-11 og 1-9 samt gennemsnitligt antal klienter på venteliste for henvisningsårsag 10 og 11. 2015)

	Ventetid i uger (10-11)	Ventetid i uger (1-9)	Gennemsnitligt antal klienter på venteliste	Konsultationer pr. uge 10-11	Konsultationer pr. uge 1-9
Hovedstaden ⁶	11,7	6,1	8,3	8, ⁷	8,7
Aarhus kommune	12,4	9,5	5,6	9,1	7,2
Odense kommune	12,6	7,9	6,4	8,3	7,2
Aalborg kommune	14,4	11,6	9,4	11,3	8,2
Esbjerg	3,0	2,3	1,7	9,3	7,5

⁵ Vær opmærksom på, at der er forskel på, hvor mange psykologer, der deltog i undersøgelsen i maj 2017 og november 2017. I maj 2017 deltog 355 psykologer med ydernummer og i november deltog 423. Den procentvise stigning skal således læses i lyset af dette.

⁶ Bemærk at "Hovedstaden" her omfatter både København og Frederiksberg kommune.

kommune					
Landsplan	9,6	6,7	6,2	9	7,4

Tabel 7b. Fordelingen i de fem største kommuner (gennemsnitligt antal konsultationer pr. uge, gennemsnitlig ventetid i uger på hhv. 10-11 og 1-9 samt gennemsnitligt antal klienter på venteliste for henvisningsårsag 10 og 11. 2016

	Ventetid i uger (10-11)	Ventetid i uger (1-9)	Gennemsnitligt antal klienter på venteliste	Konsultationer pr. uge 10-11	Konsultationer pr. uge 1-9
Hovedstaden ⁸	11,0	8,2	8,0	8,5	7,9
Aarhus Kommune	13,9	10,5	6,5	9,3	7,9
Odense Kommune	7,0	5,8	4,5	8,0	6,0
Aalborg Kommune	11,8	10,6	4,7	10,2	7,8
Esbjerg Kommune	7,5	5,0	10,5	14,0	12,5
Landsplan	8,8	6,9	5,3	8,7	7,5

Tabel 7c. Fordelingen i de fem største kommuner (gennemsnitligt antal konsultationer pr. uge, gennemsnitlig ventetid i uger på hhv. 10-11 og 1-9 samt gennemsnitligt antal klienter på venteliste for henvisningsårsag 10 og 11. 2017

	Ventetid i uger (10-11)	Ventetid i uger (1-9)	Gennemsnitligt antal klienter på venteliste	Konsultationer pr. uge 10-11	Konsultationer pr. uge 1-9
Hovedstaden ⁹	14	14	6,5	9	6,5
Aarhus Kommune	17,3	14,5	6,7	10,7	7,1
Odense Kommune	11,5	9,1	7,4	9,9	7,1
Aalborg Kommune	13,4	11,1	7,2	10,3	7,1
Esbjerg Kommune	5	3,7	5,7	8,3	9,3
Landsplan	10,1	8,3	6,2	9,5	7,5

Det fremgår af tabel 7c, at ventetiden på landsplan i gennemsnit var 10,1 uger for klienter henvist på kategori 10 og 11 ved undersøgelsen i november 2017. Esbjerg Kommune lå under landsgennemsnittet på 10,1 uger, da ventetiden i Esbjerg gennemsnitligt var 5 uger for klienter henvist for kategori 10 og 11. I Hovedstaden var ventetiden i gennemsnit 14 uger for klienter henvist for kategori 10 og 11. I Aalborg

⁸ Bemærk at "Hovedstaden" her omfatter både København og Frederiksberg kommune.

⁹ Bemærk at "Hovedstaden" her omfatter både København og Frederiksberg kommune.

Kommune var ventetiden i gennemsnit 13,4 uger for klienter henvist for kategori 10 og 11 og i Odense Kommune var ventetiden på 11,5 uger. Blandt landets fem største kommuner var ventetiden størst i Aarhus Kommune, hvor der i gennemsnit var 17,3 ugers ventetid for klienter henvist på kategori 10 og 11.

På landsplan var ventetiden i gennemsnit 8,3 uger for klienter henvist på kategorierne 1-9 ved undersøgelsen i november 2017. Ligesom for ventetiden for klienter henvist på kategori 10 og 11 lå Esbjerg Kommune under landsgennemsnittet på ventetiden for klienter henvist på kategori 1-9. Ventetiden i Esbjerg var 3,7 uger i gennemsnit. I Hovedstaden var ventetiden i gennemsnit 14 uger for klienter henvist for kategori 1-9, i Odense Kommune var ventetiden i gennemsnit 9,1 uger for klienter henvist for kategori 1-9 og i Aalborg Kommune var ventetiden i gennemsnit 11,1 uger. Blandt landets fem største kommuner var ventetiden på kategori 1-9 størst i Aarhus Kommune, hvor der i gennemsnit var 14,5 ugers ventetid.

På landsplan viste undersøgelsen i november 2017, at der i gennemsnit var 6,2 klienter på venteliste for behandling for kategori 10 og 11, som ventede på deres første konsultation. Esbjerg Kommune lå som den eneste kommune under landsgennemsnittet med gennemsnitligt 5,7 klienter på venteliste. I hovedstaden havde psykologerne i gennemsnit 6,5 klienter på venteliste, i Aarhus Kommune havde psykologerne i gennemsnit 6,7 klienter på venteliste og i Aalborg Kommune havde psykologerne 7,2 klienter på venteliste. Blandt landets fem største kommuner havde Odense Kommune ved undersøgelsen i november 2017 det største antal klienter på venteliste, nemlig gennemsnitligt 7,4 på venteliste, der ventede på deres første konsultation.

I forhold til antallet af konsultationer pr. uge på henvisningskategori 10 og 11 var det kun Esbjerg Kommune og Hovedstaden (Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune), der lå under landsgennemsnittet på 9,5 konsultationer pr. uge. I Esbjerg kommune havde psykologerne i gennemsnit 8,3 konsultationer pr. uge på henvisningskategori 10 og 11, mens psykologerne i Hovedstaden i gennemsnit havde 9 konsultationer pr. uge. I Odense Kommune havde psykologerne i gennemsnit 9,9 konsultationer pr. uge på henvisningskategori 10 og 11 og i Aalborg Kommune havde de gennemsnitligt 10,3 konsultationer pr. uge. Det højeste gennemsnit finder vi i Aarhus Kommune, hvor psykologerne i gennemsnit havde 10,7 konsultationer pr. uge med klienter henvist for kategori 10 og 11 i november 2017.

Alle kommuner på nær Esbjerg lå under landsgennemsnittet på 7,5 konsultationer pr. uge for henvisningskategorierne 1-9. I Hovedstaden havde psykologerne i gennemsnit 6,5 konsultationer pr. uge med klienter, der er henvist for kategorierne 1-9. I både Aarhus, Odense og Aalborg Kommune havde psykologerne i gennemsnit 7,1 konsultationer pr. uge for henvisningskategorierne 1-9. Blandt de fem største kommuner finder vi altså det højeste gennemsnit i Esbjerg Kommune, hvor psykologerne i gennemsnit havde 9,3 konsultationer pr. uge for henvisningskategorierne 1-9.

Omsætningsgrænse

Det fremgår af tabel 10, at psykologerne i de fem største kommuner udgjorde knap en niendedel af dem, som havde ramt omsætningsgrænsen i november 2017, nemlig 6 psykologer ud af 53 psykologer på landsplan.

Tabel 8: Antallet af psykologer, der har nået omsætningsgrænsen i landets fem største kommuner sammenlignet med landsgennemsnittet. November 2014-17.

	November 14	November 15	November 16	November 17
Hovedstaden ¹⁰	10	8	6	0
Aarhus kommune	0	4	4	2

¹⁰ Bemærk at "Hovedstaden" her omfatter København og Frederiksberg kommune.

Odense kommune	4	3	2	3
Aalborg kommune	0	1	0	1
Esbjerg kommune	0	0	0	0
Landsplan	34	37	38	53

_____ i

Henvisningskategorierne er:

1. Røveri-, volds- og voldtægtsofre.
2. Trafik- og ulykkesofre.
3. Pårørende til alvorligt psykisk syge personer.
4. Personer ramt af alvorligt invaliderende sygdom.
5. Pårørende til personer ramt af en alvorligt invaliderende sygdom.
6. Pårørende ved dødsfald.
7. Personer, der har forsøgt selvmord.
8. Kvinder, der, som følge af misdannelser eller lignende ved barnet, får foretaget provokeret abort efter 12. graviditetsuge.
9. Personer, der inden det fyldte 18. år har været udsat for incest eller andre seksuelle overgreb.
10. Personer med let til moderat depression fra 18 år.
11. Personer med let til moderat angstlidelse, herunder let til moderat OCD mellem 18 og 38 år.

Hvorfor er ventetiden højere i maj end i november? Kvalitative kommentarer

De seneste års ventetidsundersøgelser viser, at ventetiden på psykologbehandling er højere i maj end i november. I den forbindelse sluttede vi spørgeskemaet af med at spørge de selvstændige ydernummerpsykologer, hvorvidt dette også var gældende for deres praksis, og hvorvidt de havde nogle bud på, hvad dette kan skyldes. I nedenstående tabel 9 ses et udpluk af de forklaringer de selvstændige psykologer selv har.

Tabel 9: De seneste års ventetidsundersøgelser viser, at ventetiden på psykologbehandling er højere ved undersøgelserne i maj end i november. Vi vil meget gerne bede om din hjælp til at afdække hvorfor. Gælder dette også i din praksis, og har du et bud på, hvad det kan skyldes?

<ul style="list-style-type: none"> - Måske fordi psykologerne er på vej på ferie - Pga. omsætningsgrænsen er vi nødt til at holde meget igen i starten af året for at kunne have arbejde i årets sidste måneder. Dette er i hvert fald en del af grunden hos mig. - Flere søger hjælp - Praksiskandidat ordningens ophør - Ja, det kan skyldes de mange skæve helligdage i foråret - Ja. Forsikrings selskaberne udnytter ordningen til egen profit. Jeg har meldt mig ud af alle netværk pga. denne tendens som skæv vrider og skaber ulighed i muligheden for psykologhjælp. - Ja Både læger og patienter er blevet mere opmærksomme på muligheden for behandling. Flere og med somatiske kroniske lidelser udvikler depression og angst og lægerne bemærker dette og foreslå henvisning til psykolog. - Ja, det gælder også. Det skyldes bl.a. pres fra psykiatrien som udskriver eller afviser hurtigere - To faktorer spiller ind- der er altid flere henvisninger i starten af året- og i august mdr. Når vi når omsætningsgrænsen om efteråret- skubbes depressionshenviste til efter nytår. - Nej. Jeg har en lille forkølet teori: mange tror det er mørket der gør dem tunge og depressive. Når lyset kommer og de stadig har det rigtig skidt, mister de troen på at få det bedre ved egen hjælp/ med tiden som helbreder. - Det gælder ikke i min praksis, men jeg kan forestille mig, at der andre steder sker en opbremsning i årets sidste måneder for at holde sig under loftet for omsætning, og man så efter årsskiftet igen kan tage flere klienter ind og dermed så også muligvis får lidt længere ventetid. - Sommerferien venter forude

- Efter en lang vinter skal der gøres noget ved det triste humør. Mere overskud om foråret.
- Den forestående sommerferie – eksamenstid
- Nej, jeg synes ikke, der er nogen markant forskel. Snarere synes jeg det modsatte er tilfældet
- Tager mange nye ind i begyndelsen af året og bremser med længere ventetid før sommerferien

Af tabel 9 ses det, at flere af de selvstændige psykologer i deres praksis oplever, at ventetiden på psykologbehandling er højere i maj end i november. Flere forklaringer gør sig gældende: Den første forklaring som mange af psykologerne med ydernummer kommer med er, at det er på grund af omsætningsgrænsen. For at være sikker på, at omsætningsgrænsen på de 260.000 overholdes er der flere, der holder igen i starten af året og i november kan åbne mere op for klienter, fordi de her har et større overblik over, hvorvidt de holder sig inden for den økonomiske ramme. En anden forklaring, der også relaterer sig til omsætningsgrænsen er, at der i årets sidste måneder sker en oprensning for nye klienter for at overholde rammen, og at der så i starten af det nye år åbnes op igen, hvilket bevirker, at ventelisterne bliver længere i foråret. Flere af de selvstændige psykologer peger også på muligheden for, at de længere ventelister i maj skyldes, at det er lige op til sommerferien, hvorfor man som psykolog på dette tidspunkt er mindre tilbøjelig til at tage nye klienter ind. En helt fjerde årsag kan findes i psykologiske forklaringer. Her peger visse af de adspurgte psykologer på, at der i foråret generelt er flere, der søger hjælp hos en psykolog blandt andet fordi depressivitet fra årets mørke måneder hænger ved, og at foråret er et tidspunkt for eksaminer.

Der er dog også mange af de adspurgte psykologer, der ikke genkender det billede, der beskrives i spørgsmålet. Her påpeges det, at de i deres praksis oplever den modsatte tendens: At ventelisterne er længere i november end i maj. Dette forklares med, at omsætningsgrænsen for dem betyder, at de i årets sidste måneder ikke har råd til at tage flere klienter ind.